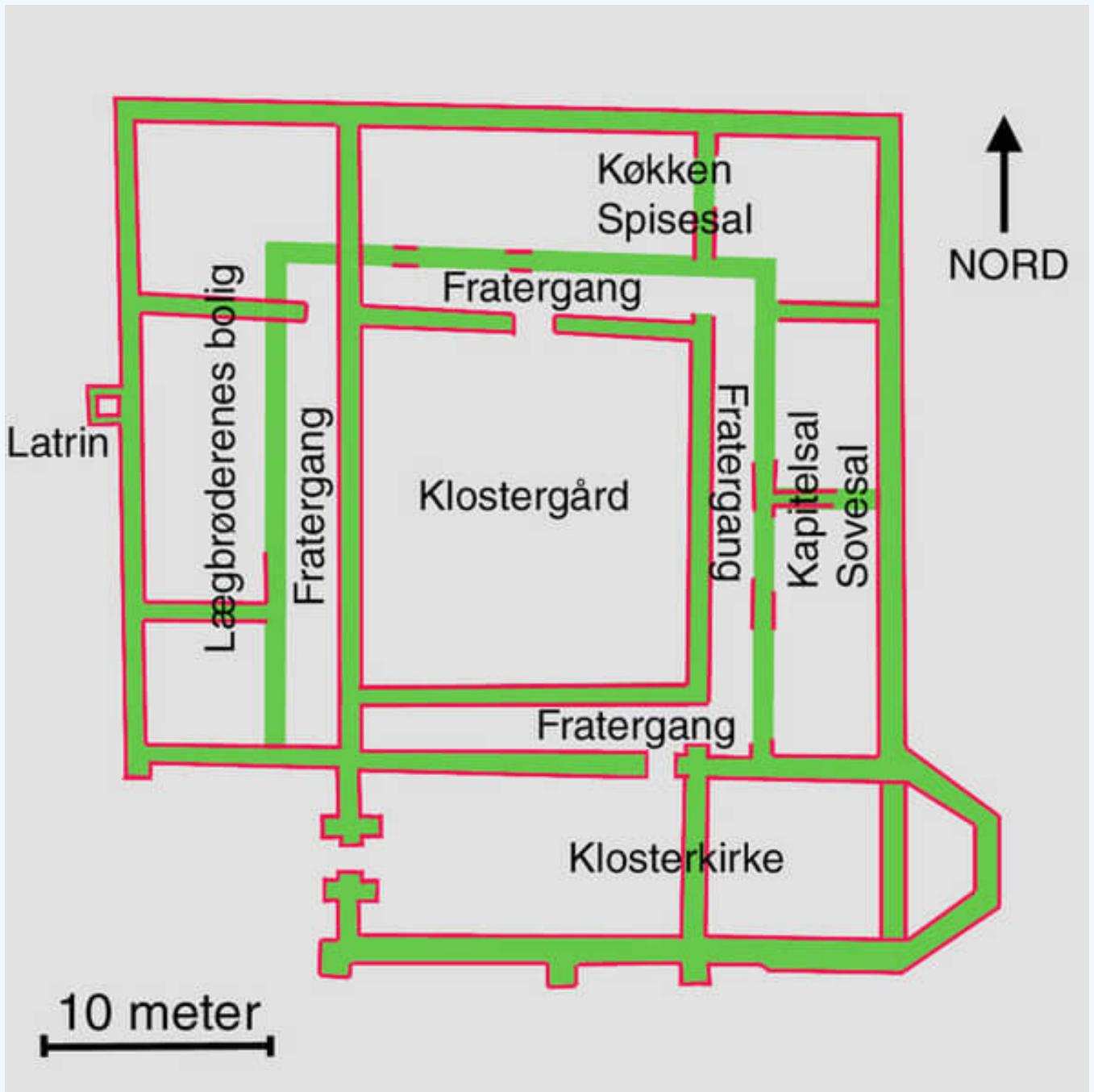

ALLING KLOSTER

8643 Ans By

Grundplan af Alling kloster.

Klostertomten set fra sydøst.
Græstørvsvoldene markerer klosterets mure.

Klosterkirken lå i den sydlige fløj af det
4-fløjede kloster som omsluttede
klostergården.

Klosterets østfløj med læsesalen og
munkenes sovesal set fra sydøst.

Administration

Ejerforhold	Statsejet
Oprettet	2001
Sidste rettelse	01-2011
Tilsyn og beskadigelser	Skov- og Naturstyrelsen
Pleje, skiltning og 100 m.-zone	Skov- og Naturstyrelsen
FREDNINGSNR.	2310-16
STEDNR.	130310-60

Find Fortidsmindet med GPS

GPS	Breddegrad 56.266954
Længdegrad 9.606959	
UTM-system	E 537593 N 6235957

Beskrivelse

I den frodige græseng ved sydøstenden af Alling Sø ved Grønbæk, anlagde benediktinerordenen omkring år 1250 et kloster. Alling Kloster er måske det sidste benediktinerkloster som blev opført i Danmark.

Grundplan af Alling kloster.

Klosterbevægelsen i Danmark havde sit udgangspunkt i den katolske kirke og opdeltes i forskellige klosterordener: Augustiner-, Benediktiner-, Cistercienser-, Franciskaner- og Helligåndensordenen byggede alle klostre i Danmark, og i løbet af middelalderen anlagdes mere end 100 klostre.

I Århus amt ligger klostrene særligt tæt langs Gudenåsystemet. De fleste klostre forsvandt efter reformationen. Ud over Alling Kloster fandtes der klostre ved Ring, Kalvø, Vor, Vissing, Øm, Veng, Sminge, Søby, Tvillum, Vejerslev og Randers. At der blev anlagt så mange klostre her, skyldes væsentligst de rige fiskeforekomster i Gudenåen, som kunne opfylde de strenge fasteregler, som klostrenes munke var underlagt. En anden vigtig ting var, at Gudenåen og søerne kunne levere vandkraft til f.eks. mølledrift og papirfremstilling.

Klostrene samlede sig gennem middelalderen (1050-1536) enorme formuer - både af jordbesiddelser og mere klingende mønt takket være markeder, hospitalsdrift og ikke mindst gaver og arv.

Ved Alling Kloster er ruinen fra det gamle kloster blevet frilaggt gennem Nationalmuseets arkæologiske undersøgelser i 1894 og 1942, og i 1989 blev klostrets grundplan tydeliggjort med beskyttende græstørvsvolde, som nu skjuler de ellers udsatte murværker.

Forud for Alling Kloster, lå der et kloster i Vejerslev ca. 8 km nordøst for Alling Sø. Munkene herfra blev ved nedlæggelse omkring 1250 overført til Alling Kloster, og bygningerne ved Vejerslev Kloster har siden fungeret som sognekirke.

Alling Kloster fungerede i næsten 300 år frem til reformationen i 1536 hvor klosterbevægelsen blev opløst. Klosterets rige jordegods blev herefter kongens ejendom, og blev i praksis langt ind under Silkeborg Slot. Klostrets bygninger blev sikkert nedrevet kort herefter, og bygningernes gode munkesten blev sikkert genanvendt i mange lokale byggerier.

Klostertomten set fra sydøst. Græstørvsvoldene markerer klosterets mure.

Klosterbyggerierne fulgte en næsten identisk plan. Det bestod af et firefløjet anlæg som omgav klostergården. Langs indersiden af bygningerne forløb en smal gang - den såkaldte fratergang - og den centrale bygning var naturligvis klosterkirken som udgjorde sydfløjen.

Klosterkirken lå i den sydlige fløj af det 4-fløjede kloster som omsluttede klostergården.

Mod øst lå munkenes mødesal - den såkaldte kapitelsal - under ordensbrødrenes sovesal på 1. sal. Mod nord var køkkenet og spisesalen, og i vestfløjen boede lægbrødrene, som udførte det meste praktiske arbejde i og omkring klostret. Dertil kommer diverse nu helt forsvundne

udbygninger, fiskedamme og kanaler omkring klosteret.

Klosterets østfløj med læsesalen og munkenes sovesal set fra sydøst.

Alling Kloster lå, dengang som nu, isoleret ved søen. Skov og frodige græsenge omgiver klostret, og en gravet kanal har sørget for vandforsyningen til klostret.

Nordfløjen med køkken og madsal set fra nordvest.

Når man besøger stedet i dag skal det ske ad skovvejen fra den øst for liggende landevej, hvorfra en sti fører frem til klosterruinen ved søen.

Udsigt over Alling Sø fra klostertomten.

Trampestien som leder frem til klosterruinen fra skovvejen.

